

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 160 Lei Pe jumătate de an 80 " Pe un pătrar de an 40 " Un număr 3 Lei. Pentru străinătate pe un an 260 Lei.</p>	<p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.</p>
---	--	--

Substratul ideologiei bolșevice.

de: A. U. Doloveanu.

(Continuare)

Multiplacarea precipitantă a nucleelor bolșeviste e rezultatul ideii de supremație mondială a unei clase oropsite, care se complac în visări sterpe, pentrucă, zic ei, că numai de progresul și mulțumirea stării economice a producției, depinde înfrățirea și iubirea dintre semeni. Dar, noi știm că, istoria ne probează tocmai contrarul. *Interesul meschin și mârșav s'a manifestat în viața omenirii ca factor desagregant: atât moral cât și religios.*

Rețeaua de antene bolșeviste ce se suprapune, amenință să paralizaze orice propășire pe baza vechilor principii umanitare, vrând cu toată forța și cerbicia, instaurarea altor valori, cu totul potrivnice celor de până acum. Dar, aceste valori, judecându-le după rezultatele de până acum, nimicesc orice avânt spiritual; căci nu fâșnesc din spirit, ci din țesăturile capricioase ale instinctelor atavice ale omului.

Primul și principalul obiectiv al bolșevismului e religia; căci zice Lenin: „religia este opium pentru popor”. Religia e născocirea, elucubrația și trucul claselor dominante, burgheze, pentru a-și menține și exercita efectiv un drept imaginar, — fără bază; ca astfel pe temeiul acestei ierarhii de drept sacrosanct, va putea conduce masele, dominând toate sursele de producție materială: economică, comercială, industrială și politică. De aceea îi vedem militând vehement contra religiei.

După reflexiile lui Renè Schwob religia este „arta (prin excelență) care transformă energia într'o energie superioară”. Religia este deci,

un factor esențial și indispensabil progresului de valorificare a omenirii. Religia e forța spirituală-mistică, specifică omului, indiferent de stadiul evoluției și culturii în care se află. Ca justificare a continuei existențe a religiei în acțiunile omenirii, e cultura, care e un fenomen spiritual purtând pecetea religiei, deci și a eternității, pe toate creațiile, literare, muzicale, etc...

Toate timpurile ireligioase au fost lipsite de artă; fiindcă, ceea-ce-i este de absolută necesitate artistului pentru a făuri opere de geniu este perspectiva spirituală pe care o are un geniu în momentele creației. Perspectiva spirituală este în funcție de altitudine: cu cât piedestalul de pe care-și privește artistul subiectul e mai la înălțime, cu atât și opera a ieșit de sub dominația materiei, temporalului, purtând efigia eternității. Și apoi cine poate ridica pe om mai sus decât unul Dumnezeu!?

Analog e și'n viața socială a omenirii... Nu este religie oricât de rudimentară, care să nu fi creat o formă de viață socială!...

Prin aceste cuvinte preliminară, am intenționat să prezentăm imponderabila eficacitate și absoluta necesitate a religiei în viața omenirii, punând în lumină oribilul proiect al ideologiei bolșevice.

Pentru a înțelege orice acțiune și orice fenomen social, psihologic, cosmic etc., trebuie să ne coborim la originea lui, la izvorul primordial și determinant.

Referindu-ne la bolșevism, vom căuta fondul intim al ideologiei lui: concepția despre viață și lume, din care isvorește complicata activitate a acestui fenomen social. Trebuie să aflăm, care e dogma doctrinei bolșevice care-i formează organismul învățaturii. Dogma bolșevismului e osătura învățaturii bolșeviste, pe care ideologia-și urzește itele scopurilor mârșave și neumane.

Înainte însă de a trece la expunerea doctrinei, menționez doar că, reușita bolșevismului se datorește faptului că, concepția bolșevistă, despre rostul existenței e mult mai accesibilă, spiritului țaranului, fiindcă e una din concepțiile de viață cari, nu impun o părăsire a vieții cuprinse în delicia simțurilor; ci din contră contribuie și dă curs liber capriciilor animalice, intensificând astfel animalicul din noi și nu *dumnezeescul*. Anevoie se poate desbăra țaranul de mentalitatea colectivității: tradiții, superstiții, fatalitate, pentru a-și dedica viața unei abstinence creștine. Pe el îl conduce mai mult vocea sentimentului și prejudiciilor decât rațiunea și spiritul autocritic al intelectualului. Masele nu crează doctrine și idei; ele primesc și asimilează ceea ce reușesc a le impune și infiltrează înconștient alții și ceea ce concordă cu cerințele conservării organice.

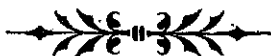
Putem vedea și după felul cum e interpretat și practicat creștinismul de poporul rus că, ideile cari ajung a fi primite de mase, nu rămân intacte, — așa cum se prezintă în teorie doctrina; ci sunt denaturate, sunt coborâte la nivelul priceperii lor, a masei. Așa că, misticismul poporului rus, pe care unii-l cred de cel mai pur și autentic misticism creștin, nu e în ultimă instanță decât un misticism creștin cu nuanțe de misticism păgân, — misticism materializat.

După cum se prezintă, bolșevismul constituie, din punct de vedere psihologic, întâlnirea și respective fuzionarea a două facturi de mesianism: mesianismul iudic și rus.

„Caracterul mesianic e predominant în sufletul rusesc; nu lipsește nici nihilistilor nici bolșevicilor. Orică credință ar avea un rus, el caută s'o impună nu numai Rușilor, ci și celor de alt neam¹⁾).

Unul din mobilele dăinuirii tot mai intense și mai active ale bolșevismului e, expansiunea, deziderat de primul ordin al ideologiei lor; căci cred cu toții că, „rolul istoric al Rusiei este a salva omenirea, fie din mrejele dușmanului omenesc, fie din impasul în care se află ea, datorită organizației sociale²⁾).

(Urmează).

1) Dr. Iosif I. Gabrea: Educația și învățământul în Rusia sovietică.

2) V. Harea: Sufletul rusesc după o nouă publicație (citată după Gabrea).

Adunarea eparhială

a Eparhiei ort. rom. a Caransebeșului perioada XX sesiunea IV. convocată la Caransebeș pe Dumineca Samarinenței, 18 Maiu 1930.

ȘEDINȚA I-a

ținută Duminecă în 18 Maiu 1930, orele 12 din zi.

Președinte: P. S. Sa Episcopul eparhial **Dr. Iosif Tr. Badescu**,

Notar: **Dimitrie Sgăvêrdea**.

1. Adunarea eparhială e convocată cu literile arhieresti din 1 Maiu 1930 Nr. 121 Pres. ex 1930, alăturate la acest protocol sub litera **A**.

2. Se începe cu sf. Liturgie împreună cu chemarea Duhului Sfânt, celebrată în biserica catedrală și cu ținerea parastasului pentru în Domnul fericirii arhiepiscopul și metropolitul Andreiu, episcopii Ioan și Nicolae. mecenatul Emanuil Gojdu și pentru binefăcătoarii bisericii din eparhia noastră.

3. După terminarea serviciului divin membrii adunării eparhiale se adună în sala Primăriei orașanești, unde prin o deputație compusă din membrii Traian Oprea, Dr. Mihail Groșian și Dr. George Gârda invită pe Prea Sfinția Sa Dl Episcop eparhial să binevoiască a veni, pentru a deschide și a conduce Adunarea eparhială.

4. Prea Sfinția Sa sosind în sala ședințelor, cu cuvântarea alăturată sub **B**, deschide și declară de deschisă sesiunea IV-a a Adunării eparhiale.

5. Notarii aleși pe perioada Adunării eparhiale curente ocupă loc la masa biroului.

6. La apelul nominal răspund 43 membrii ai Adunării și astfel înaltul prezidiu enunță capacitatea Adunării eparhiale de a aduce concluze valide.

7. Noii membrii ai Adunării eparhiale aleși în cercurile III, IV, XII, XV, XVI și XVIII prezintă credenționalele.

Credenționalele se alătură la actele electorale.

8. Înainte de a intra în ordinea de zi a Adunării eparhiale înaltul prezidiu în cuvinte emoționante aduce la cunoștința Adunării eparhiale trecerea la cele eterne a protopresbiterului Mihail Costescu, a protopresbiterului Alexandru Muntean, a protopresbiterului Mihail Gașpar și a medicului Dr. Virgil Nemoian, cari din întocmirile prea bunului Dumnezeu ne-au părăsit în cursul anului trecut.

Adunarea eparhială — prin ridicare — eternizează memoria celor dispăruți.

9. După acestea se prezintă:

a) Raportul general al Consiliului eparhial secția bisericească pe anul 1929.

Se predă Comisiunii bisericești.

b) Raportul general al Consiliului eparhial secția culturală pe anul 1929.

Se predă Comisiunii culturale.

c) Raportul general al Consiliului eparhial secția economică pe anul 1929.

d) Socoțile fondurilor și fundațiilor diecezane pe anul 1929.

e) Proiectul de buget al eparhiei pe anul 1931.

f) Raportul Consiliului eparhial privitor la încasarea competențelor diecezane pe anul 1929.

g) Bilanțul și contul profit și pierdere al Bibliotecii, Tipografiei și Legătoriei diecezane pe anul 1929.

h) Bilanțul și contul profit și pierdere al Fabricii eparhiale de lumini.

Se predau Comisiunii financiare.

i) Raportul Consiliului eparhial, cu care se înaintează actele electorale pentru alegerea deputaților preoțesti în cercurile vacante III, XII, XV, XVI și XVIII și a deputaților mireni în cercurile vacante IV și XVIII.

Se predau Comisiunii verificatoare.

j) Raportul Consiliului eparhial în cauza sectanților.

l) Raportul Consiliului eparhial în cauza învățământului teologic.

Se predau Comisiunii bisericești și culturale.

m) Raportul Consiliului eparhial în cauza mandatorilor deputaților aleși în cercurile electorale X. Vârșeț și XX Satul-nou.

Se predau Comisiunii verificatoare.

n) Raportul Consiliului eparhial în cauza fondului de pensie.

o) Propunerea Consiliului eparhial privitor la contopirea celor două fonduri de pensii și ajutoare.

Se predau Comisiunii speciale.

p) Raportul Consiliului eparhial privitor la cvota de contribuție a Eparhiei la fondul general bisericesc.

Se predă Comisiunii financiare.

r) Raportul Consiliului eparhial în cauza amânării zidirii unei părți a Internatului diecezan.

Se predă Comisiunii speciale.

Anunțându-se proxima ședință pentru ziua de mâine, Luni, în 19 Mai orele 10 a. m. ședința prezentă se închide.

Președinte:

Dr. Iosif Tr. Badescu

Notar:

Dimitrie Sgăvêrdia

Concertul „Corului Catedral”.

Ochiul unui misantrop nu vede nimic bun aici și nicăiri, pentru că *nu poate* vedea nimic bun. Îndeosebi oameni și fapte omenești. Și aceasta din pricina structurii lui psiho-fizice! Și mizantropii sunt mulți peste tot și avem și în orașul nostru.

Caransebeșul a fost, în trecutul nu tocmai depărtat, un orașel cu nume bun. Dar nici trecutul mai vechi nu uită a-l pomeni de bine!

Astăzi, în vremile fericite de astăzi, orașul nostru — firește — nu mai poate fi un centru de pulsație românească atât de sunătoare. Centrul este unde trebuie să fie și într-o țară românească mare, rolul orașului nostru marginal, nu poate fi bine notat de ochiul unui pretențios.

Nu e mai puțin adevărat însă, că o tradiție, cu complexul postulatelor ei adânc înrădăcinate cere pe seama acestui oraș, ritmul același pulsații, culturale, naționale, bisericești — și în zi de astăzi. Și credem, nimic nu împedecă, pe observatorul conștiincios și obiectiv să însemneze, — dacă nu urcarea, în tot cazul menținerea nivelului din trecut!...

Fără a mă erija în observator, cu atât mai puțin în cronicarul acestor vremuri — cronicarul are lipsă de perspectiva timpului — încerc totuși să împărtășesc din impresiile ce am dobândit curând cu ocazia adunării eparhiale, la un concert al „corului catedral” — și una și alta fețe din cartea vieții noastre culturale-bisericești.

„Corul catedral” este un așezământ nu de mult înființat. Dorința Prea Sfințitului Episcop de a avea un organ, care să contribuie la ridicarea nimbului reclamat de cultul religios, în biserica noastră catedrală, a găsit fericită realizare în acest cor. Nu mai puțin nimerită a fost concrederea conducerii corului, profesorului de teologie *Constantin Vladu*, care dovedește o aptitudine desăvârșită de conducător.

Concertul dat Duminecă seara credem, a satisfăcut toate exigențele.

Corul, compus din doamne și din domnișoare din elita orașului, oficiali, funcționari și din clerici dela Academia teologică, s'a arătat la înălțime. O disciplină impunătoare, o bună pregătire au sprijinit reușita deplină a concertului. Și aceasta cu atât mai mult, că multe puncte din program au fost executate de cor, cu acompaniamentul orchestrei batalionului 11 Vânători de munte.

S'a remarcat cu acest prilej frumoasa voce a Dnei *Olea Sgăvêrdia*, în rolul de solistă la bucată „Suspine”, apoi Dna *Emilia Dr. Stăbber* în „Răsunetul Ardealului”. Deasemenea a plăcut melodia neaoș bănățeană, cântată delicios „Din șezătoare” de Dra *Victoria Jelelean*. Nici vocile bărbătești nu s'au dat bătute! Așa, ca soliști buni, pomenim întâiu vocea netă și precisă a Dlui *Alexandru Bocșianu*; nuanța dulce țărănească răsuflată în vocea clericului *Vichentie Stepanescu* și în fine lirismul mai rafinat al clericului *Gheorghe Tutunariu*, care a știut să evoace atâta dor și nostalgie în pururea frumoasa doină: „Peste deal la nana'n vale”.

Aplauzele prelungi și însuflețite au fost o spontană mărturisire de minunatul succes al Corului Catedral.

Conducătorul corului profesorul *Constantin Vladu*, dimpreună cu toți membrii corului se pot simți cu adevărat mulțumiți pe urma neobositei stăruințe depuse la pregătirea

reuşitei de Duminecă seara. Resultatul moral şi material îmbucurător sunt modesta recompensă a unei munci serioase!...

Sub imperiul unei dispoziţii — la care a contribuit în mare măsură admirabilul concert al Corului Catedral — Adunarea eparhială s'a continuat în duh înălţător, în adevărată frăţietate şi pace.

Cor.

O acţiune a uniţilor în Buziaş.

(Continuare).

Dar acţiunea nu se întrerupe. Uniţii cu tot preţul vreau să stoarcă dela Primăria comunală Buziaş o confirmare despre credincioşii lor, cari s'ar afla aici. Şi deoarece în cererea adresată Consiliului comunal cu datul de 15 Ianuarie a. c. No. 8 ex 1930 (ver F. D. No. 13/930) au făgăduit că biserica vor să o zidească „pentru credincioşii cari iam stabili în această comună”, Oficiul parohial gr. cat. din Silagiu s'a nizuit să îndeplinească această făgăduială. A compus o conscripţie cu datul de 5 Februarie 1930, carea la 19 Aprilie 1930 şi sub No. 605 este prezentată la Primăria comunală Buziaş spre a se certifica exactitatea ei. Reproducem această conscripţie după copie autentică:

Copie

Oficiul Parohial gr. cat. Român al Silagiului.
(L. S.)

Conscripţia

sufletelor de religiunea greco-catolică din Filia gr.-cat. Buziaş Băi plasa Buziaş judeţul Timiş-Torontal.

Ştefan Kaminszky şef judecător, Margareta Kaminszky casnică, Ştefan Kaminszky fiu, elev, Margareta Kaminszky fiică, elevă, Elena Kaminszky cumnată, casnică. Dr. Ioan Stupariu primpretor, Petru Stupariu student în drept. Emil Damian secretarul preturei, Iuliana Damian soţie, casnică, Eliza Damian fiică, Emil Damian fiu, Iuliu Harşan dir. şc. prim., Irina Harşan soţie, învăţătoare. Gheorghe Poienar învăţ. pens. Susana Poienar soţie, casnică, Iustina Harşan mamă, casnică. Maria Pescar servitoare. Petru Hudrea proprietar, Ana Hudrea casnică. Petru Dubău calfă de morar, Ecaterina Dubău soţie, casnică. Nicolae Rămneanţu econom, Floarea Rămneanţu casnică. Carol Micloş funcţionar, Catifa Micloş soţie, casnică, Ioan Micloş fiu, calfă de brutar, Carol Micloş fiu, elev. Emil Câmpianu inginer silvic, soţia lui Emil Câmpian casnică. Ioan Băcilă insp. silvic. Nicolae Todorescu funcţionar. Aurel Lupu econom, Maria

Lupu soţie, casnică. Petru Voina econom, Ana Voina soţie, casnică. Văduva Dr. Emil Poruţiu soţie de notar public, văduva Dr. Romulus Poruţiu soţie de medic. Ioan Sirbu bărbier. Nicolae Muntean păpuçar. Nicolae Matu pielar, Ioan Doboşan funcţionar, Elisaveta Doboşan casnică. Traila Marcu proprietar, Nasta Marcu soţie de proprietar, Aurelia Marcu fiică de proprietar. Ioan Rotar servitor. Găvrilă Opriş plut. jand., Turica Opriş soţie, Cornelia Opriş fiică, Victoria Opriş fiu, Constantin Opriş fiu, Sever Opriş fiu, David Opriş fiu. Marioara Dragan servitoare. Văd. Ana Rus economă. Petru Dragalina funcţionar silvic, soţia lui Petru Dragalina. Maria Muntean jună.

Buziaş, la 5 Februarie 1930.

Ioan Cismaş m. p.
paroh adm. gr. cat.

Gheorghe Poienar m. p.
învăţător pensionat.

(L. S.)

Primăria comunală Buziaş. Intrat 19/IV 1930 Nr. 605.

Se certifică din partea primăriei celea din lăuntru.

Buziaş la Aprilie 1930.

Dieta m. p.
notar

În baza procesului verbal dresat în ziua de 26 Aprilie 1930 sub Nr. 1150/1930 se certifică de noi, că prezenta copie corespunde întru toate cu originalul arătat de petentul Dl Ioan Gheţa protopop din Buziaş.

Buziaş, la 26 Aprilie 1930.

(L. S.)

Ştef. Kaminszky m. p.
Judecător Şef.

Stoia m. p.
Grefier

Oficiul parohial gr.-cat. din Silagiu află că în Buziaş sunt 58 suflete unite. Cercetând mai deaproape conscripţia aflăm următoarele inexactităţi. D-na Margareta Kaminszky, Elena cumnată, Irina Harşan, Susana Poienar, Iustina mamă, Carol Mikloş cu fiii Ioan şi Carol, văd. Dr. Romulus Poruţiu, Elisaveta Doboşan, toţi aceştia, sunt de religiunea rom.-cat. Dl Petru Stupariu stud. în drept, tratele dlui Primpretor Dr. Ioan Stupariu este domiciliat în Şimand jud. Arad, dl Emil Câmpian inginer silvic este locuitor în Chevereşul-mare, iar soţia D-Sale este dintr'o familie bună şi credincioasă ortodoxă şi nu putem crede, că şi-a părăsit credinţa strămoşească, ci afirmăm cu toată hotărîrea că este şi azi o distinsă fiică a bisericii ort. rom. şi nici prin gând nu-i trece să devină parohiana oficiului parohial unit din Silagiu, toată tradiţia familiară ar fi contra. Dl Ioan Băcilă, inspector silvic, este proprietar şi locuitor în Lipova, nici idee nu are

că s'a numărat între credincioșii gr. cat. ai filiei Buziaș. Om cu concepție mai înaltă, suntem hotărât convingși, că respinge dela sine amestecarea persoanei D-Sale în asemenea acțiuni. Gavrilă Opreș cu 6 membrii de familie nu sunt locuitori în Buziaș, ci în Chevereșul-mare și este ortodox! D-na vād. Emil Poruțiu, soție de notar public este bună și credincioasă ortodoxă, din veche familie preotească ort. rom. Soțul dānsei răposatul și înțeleptul Emil Poruțiu a fost gr. cat. dar în Buziaș n'a avut parte de preot gr. cat. decât la înmormântarea sa. Tot ortodoxă este și Dna Iuliana Damian și Ana Hudrea. Mai sunt înșirate persoane necunoscute chiar organelor comunale.

Ce a făcut Primăria cu această conscripție nu știu, constat însă, că conscripția cuprinde persoane cari nu sunt din Buziaș și s'a ajuns ca afirmativa filie gr. cat, din Buziaș să estinde dela Șimand (jud. Aradului) peste Lipova îmbrățișând sārmanul Buziaș. Așa înțeleg uniții să stabilizească credincioșii lor aici. O asemenea procedare presupune alte dedesupturi. Scopul înființării parohiei unite în Buziaș rămāne tot nebulos. Nu cumva proselitismul ar fi chemat să îl clarifice.

Dar chiar făcānd abstracții dela inexactitățile pe cari le-am arātat și admitānd cu toată bunăvoința în întregime numărul de 58 suflete gr. cat. în Buziaș, înseamnă aceasta că au dreptul la parohie? Normele cari se aplicā în general la sistemizarea parohiilor de orice confesiune eschid această posibilitate. Nu poate fi mai favorizat cultul gr. cat. Conscripția sufletelor de religiunea gr. cat. din filia gr. cat Buziaș stabilită cu atāta osteneală de către greco-catolici, este mai mult decât suficientă pentru a dovedi, că nu adevărul este la baza acțiunei unite la Buziaș. Am mai văzut că certificatul No. 1948/1929 din 7 Decemvrie 1929 estradat de către Primăria comunală Buziaș nu atestază o stare faptică, ci confirmă numai dorința.

După acestea, concluziile, rog să le facā lumea cinstită.

Ioan Getia
protopresbiter.

Studentii în Biblie sau milenisti

Sunt una și aceeaș sectă.

Se zic „studenti în Biblie“ pentru că nu admit alt isvor de credință în afară de biblie. Tradițiunea sfântă nu o primesc; sunt dar de proveniență protestantă.

Se mai numesc „milenisti“ dela credința ce au în perioada sau timpul celei de a doua

domnii a lui Christos, de-o mie de ani, și când pe pământ „va domni pacea, dragostea și oamenii vor fi fericiți, liberi și nu vor muri niciodată“.

Studentii în biblie prezintă o bizară țesătură de învățături rătăcite, un amestec de vechi arianism cu protestantismul nou și eretic.

Respingerea sfintei Tradițiuni nu prezintă ceva deosebit la o sectă de origine protestantă; dar biblia însaș, e ciudat cum o interpretează acești ereteci!

După ei, Dumnezeu a creat pe om, ce-i drept, dar fără suflet, *omul însuș fiind suflet!* Neapărat o rătăcire ca aceasta atrage după sine o serie întreagă de alte rătăciri; unde se mai pune, că explicația ce o dau asupra *omului fără suflet* departe de a constitui aceasta: *omul însuș fiind suflet*, căci sau este omul o ființă pur spirituală, adecă sufletească (pentru a fi în notă cu ei) și atunci omul este numai suflet; sau nu are suflet de fel. Acestea sunt deosebiri radicale și niciodată una nu se esplică prin cealaltă.

Dar admitānd, că omul este fără suflet, cum zic milenistii, cum au a se interpreta o sumedenie de locuri din Scriptură (pe care *studentii în biblie* o pun de altfel în locul cel mai de cinste) ca de pildă pasagiul din scrisoarea către Romani: „...cari sunt după trup ale trupului cugetă, iar cei ce sunt după Duh, ale Duhului“ (VIII. 5). Deci, dacă este deosebire între viețuirea după trup și viețuirea după duh, urmează că este deosebire între trup și duh, iar vorbindu-se de aceste elemente, dovada eclatantă este că ele există. Despre ceace nu există, nu se vorbește niciodată, nicāiri!

O învățatură care susține, că omul însuș este suflet, nu poate fi o învățatură serioasă! Sufletul este doar ceva imaterial, imponderabil; el trebuie nu are, iar omul, știm, are o sumedenie de trebuințe. Dar pare că ei înșiși revin cu un corectiv, când, zic, că „nemurirea o posedă numai Dumnezeu!“

Evident, în felul acesta, învățatura lor separă pe om de Creatorul său Dumnezeu și invers, pe acesta de toată creatura sa, inclusiv omul. Două lumi antagoniste. avem față în față! Două lumi radical separate, și probabil dușmane. De oparte nemuritorul Dumnezeu și de alta creatura muritoare. Bine, dar unde este punctul de contact al acestor două lumi? În scopul lor?! Iată viduitatea acestei învățături rătăcite!

Mai gravă este această rătăcire, când este vorba de Iisus. Studenții bibliei cred, că Iisus a fost și nemuritor și muritor. Anume, înainte de a veni pe pământ el n'a avut nemurirea, concluzie logică dar, că el a fost muritor. Ciudat însă, când el veni pe pământ, mai precis dela învierea sa, el câștigă nemurirea, care oarecum retroactiv se prelungește și la viața lui antepământească.

Taina acestei explicări — care de altfel e o încurcătură de învățături, să nu zic joc de cuvinte — se deduce din felul cum tâlmăcesc ei nemurirea. Căci după milenişti „a fi muritor nu înseamnă a muri, cineva poate să fie muritor și să trăiască vecinic“...

(Va urma).

Minciuna.

„De aceia lăsați-vă de minciună, fiecare dintre voi să spună aproapei său adevărul, pentru că suntem mădulare unii altora“ (Efeseni 4, 25).

Viața noastră pe acest pământ e atât de scurtă încât, apropiindu-ne de sfârșitul ei, ni-se pare ca și când nici n-am fi trăit-o.

Când ne întoarcem gândurile înapoi la toate câte le-am petrecut, ne întrebăm, pentru ce atâta ură și-ătăta dușmănie, pentru ce atâta sbucium, când în clipa cea de apoi, nu ne rămâne nimic decât numai sufletul.

Acesta e tot și singurul ce are omul mai de preț. Și totuși, câți dintre noi nu sunt cari nu știu să-i prețuiască și și-l murdăresc și-l întunecă pentru lucruri vremelnice, înșelătoare, cari nu dau bucuria și fericirea decât numai pe-o clipă.

Greșim cu voie și fără voie și din greșală în greșală ajungem la obișnuință și iată păcatul; căci pofta zămislește păcatul și păcatul moartea sufletească.

Să luăm de exemplu păcatul minciunii — adevărat obiceiul urât de a minți — despre care obiceiului voi vorbi în cele următoare.

Viața celor mai mulți oameni este o adevărată minciună. Într-o familie bărbatul și nevasta se mint unii pe alții; în locul încrederii ce ar trebui să domnească, părinții mint pe copii, copiii pe părinți, se mint prietenii între dânsii, dar mai ales mint copiii. Acest pătimăș obicei al minciunii îl învață ei chiar dela mama lor.

Sfânta Scriptură ne spune: *„cei răi sunt stricați încă de pe brațele mamei lor, mincinoșii se rătăcesc odată cu eșirea din pântecele mamei lor“ (Ps. 58, v. 3)*

Aceasta, — mama — când voește a-i face să înceteze plânsul, îi sperie cu minciuni de

acestea: „vine lupul“, ori „vine țiganul“, sau „taci că vine popa și taie limba“ și altele, în loc ca în locul acestor prostesți nimicuri să le arate — de-o pildă — pe Sfânta Fecioară cu pruncul în brațe, spunându-le că acela — Iisus —, e un copil cuminte, nu plânge, nu supără pe mama lui.

Prin aceasta, o cuminte mamă și-ar crește odraslele în frica de Dumnezeu, nu cu acele îngrozitoare minciuni, cari produc micuților visele urâte și somn neliniștit.

Să ne întrebăm de ce minte lumea?

Sunt mai multe categorii de mincinoși. Unii mint de frică atunci, când sunt prinși cum obișnuim a zice „cu musca pe căciula“.

Minciuna unor asemenea oameni e cea mai groaznică, e curată prefăcătorie, înșelătorie, ba poate fi chiar socotită ca o adevărată hoție, deoarece ea e pornită din vicleșug ascuns cu gânduri chiar criminale demulțorii.

Alții sunt zavistnicii sau acei intriganți, răutăcioși, cari simt o deosebită bucurie prin faptul că, mințind produc semenului neajunsuri de cari ei se bucură.

Afară de aceștia mai sunt și mincinoșii lăudaroși, cari mint fie că așa s'au obișnuit, fie din mândrie. Astfel de oameni în toate împrejurările țin să exagereze lucrurile mândrindu-se prin aceasta.

Minciuna sub orice formă ni s'ar prezenta, ea poate aduce tot felul de rele și neajunsuri. De exemplu:

Fricosului îi poate aduce pedeapsa cuvenită, dacă cercetându-se se descopere adevărul, căci *»nu este nimic acoperit care nu va fi descoperit, nici ascuns care nu va fi cunoscut«* (Luca 12, 2). Zilnic citim și auzim și chiar din viața noastră ne convingem, cum tribunalele pedepsesc atât de aspru pe cei ce sunt prinși că mint ori pe cei ce se întrepun martori mincinoși, jurând pe nedrept.

Dar mai ales de pedeapsa lui Dumnezeu nu sunt scutiți unii ca aceștia. Sfântul Apostol Pavel ne spune următoarele în scrisoarea către Coloseni: *»căci cine umblă după strămbătatea ței va primi plata după strămbătatea pe care a făcut-o; și nu se are în vedere la fața omului«* (5, 9).

Pe omul care minte astfel, nu ni-l putem închipui decât ca un om „negru la suflet“. Chiar dacă cineva se simte vinovat, nu e oare mai frumos și mai cinstit a spune adevărul, căci *»păcatul mărturisit e pe jumătate ertat“*?

S'ar părea, că cei mincinoși și înșelători se strecoară cu mai multă dibăcie în viață, înfruntând mai lesne multe lipsuri și aceasta amăgește pe mulți, cari deși lucrează adevărul, dar

se văd rămași în urmă, lăsați în umbră. Acestora slabi de înger și fără o judecată mai clară, le pun în față înțeleptele cuvinte ale Scripturii, cari lămuresc pe deplin în privința aceasta: „căci roada luminii stă în orice bunătate, în neprihănire și adevăr” (Efes. 5,9), iar preafrumoasele proverbe ale bătrânilor noștri ne spun, că „cu minciuna poți să prânzești, dar de cinat ba”, sau „cine a mințit odată nu se mai crede niciodată”.

Din acestea putem vedea bine, că minciunosul își pierde încrederea, cinstea, omenia și chiar, dacă altădată ar mai spune adevărul, nu mai este crezut de nimeni.

Dar, minciuna răutăciosului invidios e și mai periculoasă, producând adesea chiar nenorociri. Pretutindeni asistăm la certuri, bătăi, desfaceri de prietenii, stricări de familii și alte rele, toate provenite din cauza acestor fel de intriganți periculoși.

În ceea ce privește pe minciunosul lăudăros-mândru, adică acela care minte din rea creștere ori din obișnuință, neîncrederea ca și disprețul lumii îl vor ajunge curând, căci: „gura lor păcătuind la fiecare vorbă care le ese de pe buze, să se prindă în însăși mândria lor căci nu spun decât blesteme și minciuni” (Ps. 59,12). „Cine se laudă să se laude în Domnul” (II. Cor. 10, 17) e sfațul Sfintei Scripturi.

Din toate câte le-am spus până aici, vedem și trebuie să înțelegem, că numai adevărul are valoare și numai el este spre cinstea și fericirea noastră. El ne dă pe lângă curajul în viață și, nădejdea în Dumnezeu și nu otravă sufletească. Nu ne atrage nici mânia cea cerească, după cuvintele Apostolului: „că va da mânie și urgie celor ce din duh de gâlceavă se împotrivesc adevărului și ascultă de nelegiuire” (Romani 2,8).

Pentru triumful adevărului a murit însuși Mântuitorul pe cruce, și-au dat mucenicește viața atâția sfinți martiri și este spre rușinea noastră, ca astăzi minciuna mârșavă să umble cu atâta ușurință pe buzele noastre; ar trebui: „ca nici un cuvânt stricat să nu iasă din gură, ci unul bun pentru zidire după nevoie și să dea har celor ce-l aud”. (Efes. 4,29).

Pe lângă că minciuna este aducătoare de sminteală, dar este și o rea pildă, ce se dă copiilor, față de cari avem o sfântă datorie: aceia de a-i învăța cărările adevărului curat și sfânt. Căci numai făcând așa, vom fi mulțumiți mai târziu de viața lor dreaptă, de purtările lor bune și de recunoștința pentru acei cari i-au născut, crescut și povățuit.

Familiiile noastre să fie adevărate familii creștinești, în sânul cărora să nu se cunoască

șiretenia, să nu sălășluiașcă minciuna, ci numai dragostea și adevărul.

Să luăm bine aminte și curățindu-ne sufletele de toată prihana, „să lăpădăm orice răutate, orice viclesug, orice fel de prefăcătorie, de pismă și de răutate”. (I. Petru 2,1)

D. Anuțoiu
preot.

ȘTIRI

Locale.

Dumineca trecută, slujba religioasă din biserică noastră catedrală, s'a săvârșit în mod sărbătoresc. Adunarea eparhială a adus la Caransebeș pe reprezentanții preoșimii și a mirenilor din cuprinsul eparhiei noastre. La sfânta liturgie s'a făcut rugăciune de chemarea Duhului Sfânt, apoi părăstas pentru binefăcătorii donatori ai eparhiei și în fine s'a citit testamentul marelui mecenat Emanoil Gojdu.

Responsoriile liturgice le-au dat coral mixt al catedralei, bine pregătit de aceste zile mari pentru viața noastră constituțională bisericească.

O lămurire. Nrul 16 din 21 Mai a. c. al Ziarului „Vestul” din Timișoara, vorbind despre ședințele adunării eparhiale din Caransebeș, amintește de o intervenire a dlui deputat Nicolae Șofariu în senzul „înființării unui Vicariat episcopal în Banatul sârbesc”. Ziarul amintit sau a fost rău informat sau corespondentul său a interpretat greșit cuvintele dlui deputat Șofariu, deoarece dsa a slărnit tocmai ca legătura bisericească actuală să se mențină și în viitor!

Licitațiune minuendă.

În baza încuviințării Venerabilului Consiliu eparhial ddto 28 Aprilie 1930 No 2500 E. comuna bisericească ort. rom. din Valișoara, protopresbiteratul Caransebeșului, dă în întreprindere pe calea licitațiunii publice renovarea interioară și esteroară a sf. biserici; acoperirea ei cu eternit, construirea de nou a turnului și acoperirea lui cu aramă etc. care renovare s'a evaluat la suma de 302,932'50 Lei amăsurat planului și devizului ce se poate vedea zilnic la oficiul parohial din Valișoara.

Comuna bisericească își rezervă dreptul de a da aceste lucrări acelor întreprinzători — fără considerare la rezultatul licitațiunilor, — în care va avea mai multă încredere.

Diurne sau spese de călătorie nu se acordă nimănui.

Spesele încopciate cu eșirea la fața locului, facerea planului și devizelor cad în sarcina întreprinzătorului, tot asemenea și spesele cu facerea contractului și timbre.

Cei cari doresc a întreprinde aceste lucrări vor depune vadiul de 10% în bani gata sau în hârtii de valoare.

Licitațiunea se va ținea în **10 Iunie 1930 la oarele 4 după masă** în localul sf. biserici.

Contractul devine obligatoriu pentru întreprinzător îndată după subscriere, dar pentru comuna bisericească numai după aprobarea din partea Venerabilului Consiliu eparhial.

Vălișoara, din ședința consiliului parohial ținută la 18 Maiu 1930.

Traian Damșescu m. p.
notar

Valeriu Suru m. p.
președinte

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

No. 551/1930 cf.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație

În cauza de executare pornită de următorul David Melania din Obreja contra următorului Rohot Ion și soția sa Ursulescu Talia dom. în Obreja, la cererea următorului Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146, 147 din legea LX. din 1881, asupra 2/8 parte din imobilul înscris în cf. a comunei Obreja din circumscripția Trib. Caransebeș No. coalei cf. 1006 No. de ord. A. I. 1. No. top. 2726 arătură în Satu Batrin 487 stp. prețul de strigare 750 lei, A + 2 No. top. 3717 arătură în Dumbrava 815 stp. prețul de strigare 1000 lei, mai departe 2/6 parte din imobilul înscris în coala cf. No. 1007 din Obreja No. de ord. B. + 1. No. top. 3716 fânaț în Dumbrava 1467 stp. prețul de strigare 2500 lei, în fine imobilul cuprins în coala cf. No. 1167 din Obreja No. de ord. A. + 1 No. top. 1005/2 arătură în intravilan 537 stp. prețul de strigare 3000 lei, A. + 2 No. top. 3317 fânaț în Voisan 614 stp. prețul de strigare 3000 lei, A. + 3 No. top. 4391 fânaț în Poeni 2 jug. 302 stp. prețul de strigare 12000 lei.

Pentru încasarea creanței de 312 lei capital interese 12% dela 8 Martie 1929, spese de proces și de executare de 359 lei, fixate până acum, spese de 388 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua **de 12 Iulie 1930 ora 9 a. m. la casa comunală a comunei Obreja.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de două treimi din prețul de strigare art. 26 XLI. 1908.

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare, în numerar sau în efecte de cauție, socotite pe cursul fixat de art. 42. LX. 1881, ori să-i predea aceluiaș delegat chitanța de depositarea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147. 150. 170. legea LX din 1881, art. 21 XLI 1908.)

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare, este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. — Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 12 Aprilie 1930.

Leo Pető m. p. judecător.

pentru conformitate:

D. Lăzărel dir. cf.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

No. 637/1930 cf.

Publicațiune de licitațiune și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Makor Francisc și Makor Ana din Ferdinand contra următorului Makor Petru din Ferdinand la cererea următorului Judecătoria ordonă licitațiunea nouă, în baza art. 176, și 185 din legea LX. din 1881, asupra 1/6 părți de sub B. 1. din imobilul înscris în cf. a comunei Ferdinand din circumscripția Tribunalului Caransebeș No. coalei cf. 18 No. de ord. A. I. 1—2 No. top. 72 Casa No. 32 cu curte în intravilan 146 stp. No. top. 73 Grădină în intravilan 3 jug. 1351 stp. prețul de strigare 60.000 lei;

Pentru încasarea creanței de 6000 lei, capital, spese de proces și de executare de 3806 lei, fixate până acum, spese de 281 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune, precum și pentru încasarea creanței de 150 lei capital și acc. a lui Dr. Ernest Halle din Caransebeș.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, în ziua **de 14 Iunie 1930, ora 10 la casa comunală a comunei Ferdinand.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de două treimi din prețul strigării (art. 26 XLI. 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție, 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauție socotite pe cursul fixat în art. 42 LX 1881, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depositarea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație art. 147, 150, 170 legea LX. din 1881, art. 21 XLI. 1908.)

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare, este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 24 Aprilie 1930.

Leo Pető m. p. jud.

pentru conformitate:

D. Lăzărel dir. cf.

Aviz!

Primesc spre executare în culori de ulei tot felul de lucrări de artă bisericească ș. a. ripize, prâsnicare, steaguri, mormântul Domnului și tot felul de obiecte bisericești

Prof. Cornel G. Otonoga
pictor

Caransebeș, Str. Ghefăriei 4.

3